

به نام خالق هستی بخش

دانشگاه علوم پزشکی استان فارس

عنوان: اسکیزوفرنیا (مخصوص همراه بیمار)

تهیه کننده: پروش شهامت (کارشناس ارشد روانشناسی)

مریم سجاد پور (کارشناس روانشناسی)

منبع: پرستاری از محسن کوشان - بهداشت روان حمزه گنجی

تاریخ تدوین: فروردین ۱۳۹۳

تاریخ آخرین بازنگری: مهر ۱۳۹۹

«مرکز آموزشی درمانی حافظ»

و اگر بخواهد می تواند جور دیگری رفتار کند. اما خانواده نمی دانند که بیمار بیش از همه از وضعیت خویش رنج می برد و بدون کمک حرفه ای روان پزشک قادر به تغییر رفتار خود نیست و توقع بی جای بستگان بر مشکل او می افزاید.

دومین وظیفه خانواده، حفظ آرامش در محیط خانه و پرهیز از خرده گیری ها و سرزنش های ناموجه نسبت به بیمار است. برای نمونه، سرزنش یک دختر جوان مبتلا به اسکیزوفرنیا که چرا نمره هایت مانند گذشته درخشان نیست، موجب افزایش دید منفی او نسبت به خود و احساس بی ارزشی در وی می شود و رنج او را بیشتر می کند. انتقاد از یک بیمار اسکیزوفرنیک که چرا در کنکور دانشگاه قبول نمی شوی یا چرا به دنبال یک کار پردرآمد نمی روی؟

بر پریشانی او می افزاید و موجب تشدید نشانه ها و عود بیماری و طولانی شدن دوره درمان می گردد..

۳- سومین وظیفه خانواده آن است که با نوع بیماری و نشانه های بیماری مریض شان آشنا باشند و وضعیت او را همیشه زیر نظر بگیرند و در صورت برگشت نشانه ها بی درنگ با پزشک تماس حاصل کنند.

پسر ما بیمار نیست، کارهایی که می کند دست خودش است و اگر بخواهد می تواند جور دیگری رفتار کند. اما خانواده نمی دانند که بیمار بیش از همه از وضعیت خویش رنج می برد و بدون کمک حرفه ای روان پزشک قادر به تغییر رفتار خود نیست و توقع بی جای بستگان بر مشکل او می افزاید.

احساسات او را درک کرده و به او فرصت دهید تا با صحبت کردن، مشکل خود را بیان کند.

-در صورت پرخاشگری از نزدیک شدن به بیمار و دست زدن به وی خودداری شود، چون باعث تحریک بیشتر او می شود و اگر بدبین باشد، موجب افزایش خشم وی می شود.

به تنهایی در مقابل خشم بیمار قرار نگیرید. اگر شروع به گریه کردن کرد، به او اجازه دهید تا احساسات خود را تخلیه کند.

با بیمار اسکیزوفرنیک چه کنیم؟

1- مهمترین وظیفه خانواده به رسمیت شناختن بیماری در عضو خانواده است. متأسفانه خیلی از خانواده ها وجود بیماری روانی را در فرزند، همسر، یا والدین خود انکار می کنند. برای نمونه می گویند: پسر ما بیمار نیست، کارهایی که می کند دست خودش است

اسکیزوفرنیا یک اختلال روانپزشکی شامل علائم مختلفی است که تفکر، هیجان، ادراک و سایر جنبه های رفتار را درگیر می کند. اسکیزوفرنیا معمولاً قبل از ۲۵ سالگی شروع می شود و تا آخر عمر پایدار باقی می ماند. شیوع اسکیزوفرنیا حدود یک درصد است، به این معنا که از هر ۱۰۰ نفر، تقریباً یک نفر در طول زندگی خود به اسکیزوفرنیا مبتلا خواهد شد.

علت بروز:

عوامل مختلفی از جمله عوامل ژنتیکی، افزایش ماده ای در مغز به نام دوپامین و شرایط نامطلوب زندگی در بروز این اختلال نقش دارد.

علائم و نشانه ها:

اسکیزوفرنیا علائم گسترده ای دارد. علائم اسکیزوفرنیا به دو دسته علائم مثبت و منفی تقسیم می شود. علائم مثبت شامل توهم شنوایی، هذیان و باورهای نادرست (مانند بدبینی، خود-بزرگ بینی، حسادت)، رفتارهای عجیب و غریب می باشد. علائم منفی نیز شامل کم حرفی، انزوای اجتماعی و کند شدن یا سطحی شدن عواطف است.

نحوه برخورد با بیمار اسکیزوفرن:

- از برخوردهای کلامی و غیرکلامی سرزنش آمیز خودداری شود.

از هرگونه بحث و گفتگو به منظور تغییر اعتقاد غلط بیمار باید خودداری کرد.

باید بیمار را علیرغم داشتن اعتقادات غلط پذیرفت و از سرزنش کردن، مسخره کردن، توهین و قضاوت عجولانه خودداری کرد.

• هذیان های بیمار را تأیید و یا رد نکنید، به هذیان های مسخره و خنده آور، نخندید.

- با فراهم کردن وسایل سرگرمی و مورد علاقه بیمار، به او اجازه داده نشود که در دنیای خیالات خود غرق شود.

- برای یک خواب بهتر باید از مصرف نوشیدنی های کافئین دار مثل چای و قهوه در طول شب خودداری شود. محیط آرام و ساکت برای او فراهم کنید و در صورت بی خوابی با نظر پزشک به وی قرص های آرام بخش داده شود.

- در مورد رفتارهای غیرعادی مثل: رفتارهای پرخاشگرانه، خنده های بی مورد، لخت شدن در انظار عموم، صحبت های بی ربط و آشغال خوری نباید بیمار را سرزنش کرد؛ بلکه باید با اشتیاق به او بفهمانید که قصد کمک به وی را دارید و او را به یک روانپزشک نشان دهید و دارودرمانی را برای وی شروع کنید.

- در برخورد با بیماران بدبین سعی کنید، صادقانه روبه رو شوید و او را بپذیرید، صبور باشید و در جلب اعتماد بیمار نسبت به خود، عجله نکنید.

از هرگونه بحث و گفتگو با بیمار بدبین خودداری کنید. مواظب پیام های غیرکلامی خود و بیمار مانند خندیدن، نگاه کردن، نحوه ایستادن، نشستن، فاصله خود با او، تماس فیزیکی با او، حرکات چهره و بدن وی باشید زیرا احتمال دارد بیمار رفتار شما را بد تعبیر کند و به شما حمله کند. در حضور بیمار بدبین پیچ نکرده و درگوشی صحبت نکنید.

احساسات او را درک کرده و به او فرصت دهید تا با صحبت کردن، مشکل خود را بیان کند.

- در صورت پرخاشگری از نزدیک شدن به بیمار و دست زدن به وی خودداری شود، چون باعث تحریک بیشتر او می شود و اگر بدبین باشد، موجب افزایش خشم وی می شود.

به تنهایی در مقابل خشم بیمار قرار نگیرید. اگر شروع به گریه کردن کرد، به او اجازه دهید تا احساسات خود را تخلیه کند.

با بیمار اسکیزوفرنیک چه کنیم

1- مهمترین وظیفه خانواده به رسمیت شناختن بیماری در عضو خانواده است. متأسفانه خیلی از خانواده ها وجود بیماری روانی را در فرزند، همسر، یا والدین خود انکار می کنند. برای نمونه می گویند:

